

Baigorriatekoak

UHALDEA 2

Erregebidaren bazterrean, *Ainestoeneko* pentzeak sekula-kotz legarrez gainditu; hango eta bertze asko auzo etxealdetako funtsak idekirk behingotz andeatu. *Harrexean* sei zerrí beren tegian ito. Bidea itsuski zilatu, erroitzu, ikusitik baizik ez baititeke sinets nolakatua dagon. Hainbertzenarekin, eta kasik zonbait minuta bakar barne, ur-handia loditu eta bere seaskatik atera orroaz. Plazako zubi berriaren azpitik czin gehiago iragan; hegiak gainditzen; plazan sartzen, eta hemengo etxe gehienetan bainerat, metre bat hurbil lodi.

Eliza bera hartua; hamar lagun tarrapataka puskak galerietarat ezin goitituz, *Manexeneko* karrikartetik gizona bezain gorra bazoan, meire bat barna zola urratutik, zer jogiarekin eta nolako burrunban! Lazgarri zen, egiak, aditza bera. Herriko zahrenak ez dira oroit beren bizian holakorik begien aitzinean ukanik.

Arratsalde oren bateko eztitua zen uhaldea, oroitzeko desmisiak utziz. Aldudatik Bankaratekoak berdin itsusi. Bankatik Baigorriatekoak bihotz erdiragarriago baizik ez, holetan. Oinezkoak baizen ezin gehiago pasa, eta hek ere jauzteka; zaldizkoak mendiz behar ibili, Jainkoak daki nun barna.

33. JOAN = Aller . Indicatif.

Présent

Ni noa = je vais
 Hi hoa = tu vas
 Zootzi = vous allez
 Na doa = il va
 Gu goatzi = nous allons
 Zuk zoarre = vs allez
 Hek doatzi = ils vont

Imparfait

N. nindoan = j'allais
 Hi. hindooan = tu allais
 Z. zinoatzin = vous alliez
 Hu. zoan = il allait
 G. ginoatzin = nous allions
 Z. zinoazten = vous alliez
 He. zoatzin = ils allaient

35. UKAN. Conj. Transitive à Cpl. direct = pron. pers.

Indicatif Present = C.D. = Gu = nous (1er Pers. Plur.)

Zuk gaituzu = vous nous avez
 Harek gaitu = il nous a
 Zuk gaituzue = vous nous avez
 Eiek gaituzte = ils nous ont
 Conj. periphrastique = Ikusten gaituzue

31. Ez baititeke
 33. Gora bazoan
 34. IZAN. Potentiel

Present

Ni igan naiteke = je peux être
 Hi -u- haiteke = tu peux être
 Zu -u- zaitezke = vous pouvez être
 Hura -u- daiteke = il peut être
 Gu -u- gaitezke = nous pouvons être
 Zuk -u- zaitezkete = vous pouvez être
 Hek -u- daitezke = ils peuvent être

32. Nolakatua dagon.
 34. Jainkoak daki

Imparfait

Ni igan naiteken = je pouvais être
 Hi -u- haiteke = tu pouvais être
 Zu -u- zaitezke = vous pouviez être
 Hura -u- daiteke = il pouvait être
 Gu -u- gaitezke = nous pouvions être
 Zuk -u- zaitezkete = vous pouviez être
 Hek -u- daitezke = ils pouvaient être

32. EGON reiter - Indicatif

Present

Ni nago = je reste
 Hi hago = tu restes
 Zu zaude = vs restez
 Hura dago = il reste
 Gu gaude = ns restons
 Zuk zaudezte = vs restez
 Hek daude = ils restent

Imparfait

N. nindagon = je restais
 H. hindagon = tu restais
 Z. zinauden = vs restiez
 H. zagon = il restait
 G. ginauden = ns restions
 Zuk zinaudezten = vs restiez
 Hek zauden = ils restaient

34. JAKIN. Indicatif. Present

C. D. S

Nik dakit = je le sais
 Hek dakeku = tu le sais
 Zuk dakigu = vs le savez
 Harek dake = il le sait
 Guik dakegu = ns le savons
 Zuk dakinue = vs le savez
 Heiek dakisue = ils le savent

C. D. P

N. dazkit = je les sais
 H. dazkitu = tu les sais
 Z. dazkigu = {
 H. dazke = }
 G. dazkigu = }
 Zuk dazkigue = vs le savez
 H. dazkizue = }
 Heiek dazkitezue = etc.